

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

1:a årg.

Den 8 Oktober 1899

(2:dra upplagan) Nr: 2

INNEHÅLL: *Eskaderöfningarne på Vestkusten* (med 6 illustrationer). *Käjsar Wilhelms jagtbesök i Skåne* (med 5 illustrationer). *Kappsegling om en man* (med 2 illustrationer). *Kvinnor i manlig och män i kvinlig dräkt* (med 5 illustrationer). *Följetong* (Guldtörstens offer, forts.) *Serivering utan uppässning* (med 1 illustration af automatrestaurant). *Veckans porträttgalleri* (med 4 fotografier). *En intressant släktfotografi* (med 1 illustration). *En amerikansk dynasti* (med 3 fotografier). *Bilder från Frankrike* (med 4 illustrationer). *Till våra läsare*. *Kuponger för amatörfotografernas pristäflan*.

D. F. BONNIERS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1899.

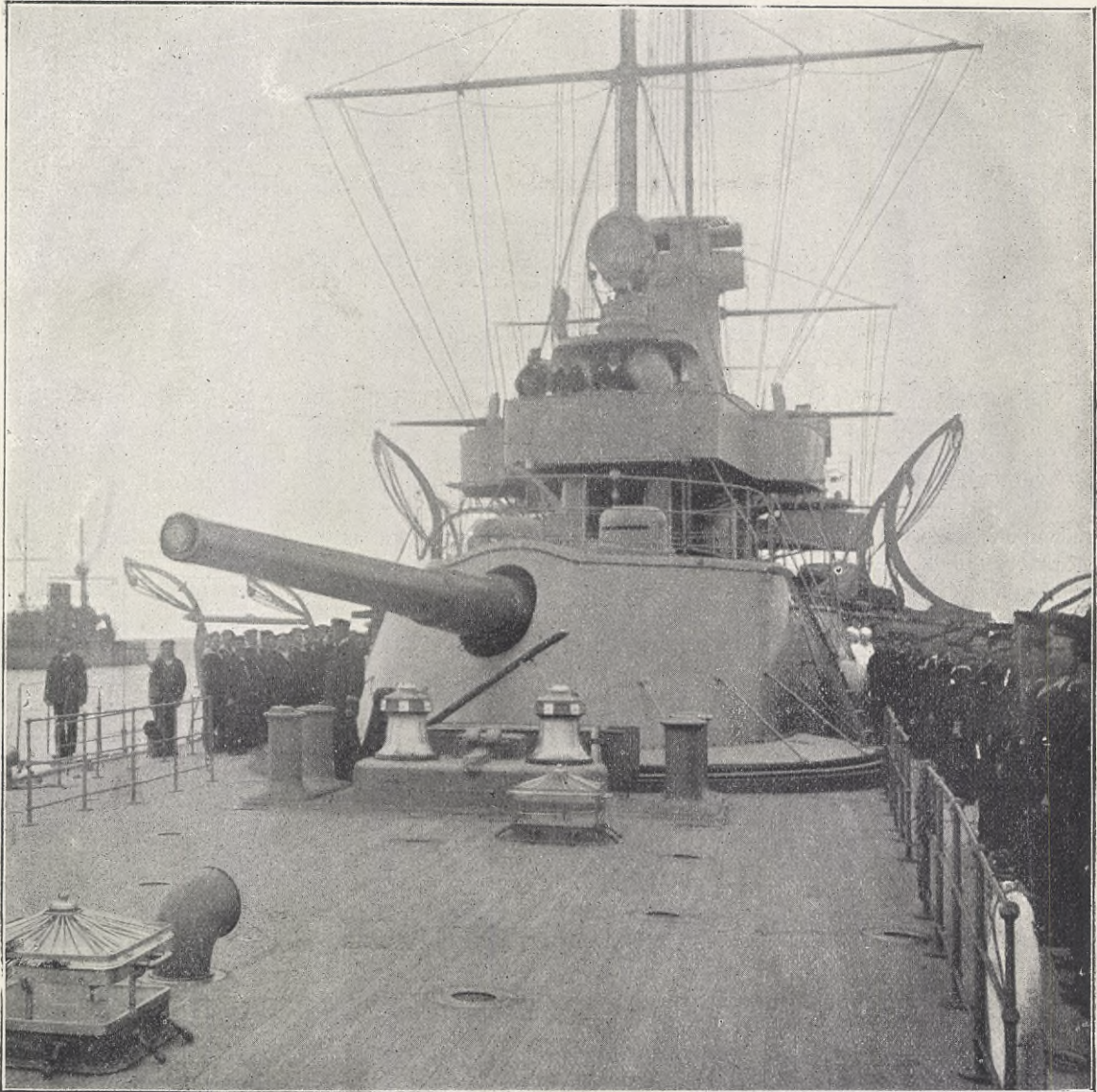
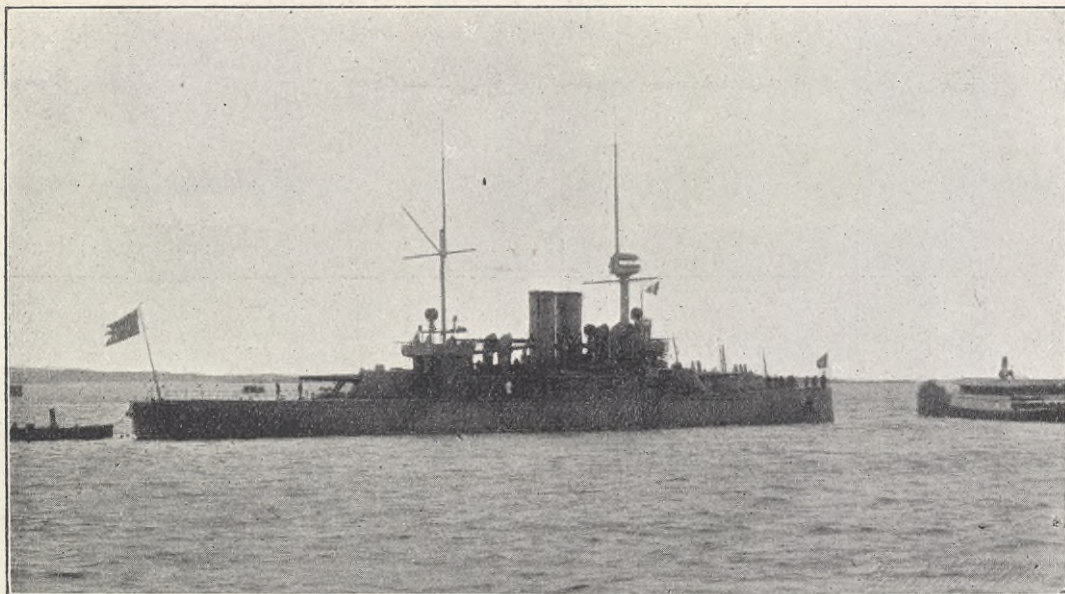

Foto. Carl M. Olsson, Gbg.

ESKADERÖFNINGARNE: Pansarbåten ODEN.

Fot. för H. 8 D.

Pansarbåten THOR.

Fot. för H. 8 D.

ESKADERÖFNINGARNE PÅ VESTKUSTEN.

OMBORD PÅ SVERIGES STÖRSTA PANSARBÅT.

I Bohuslänska skärgården har från den 17 augusti till den 24 september varit samlad en ståtlig svensk eskader, till hvilken vi näppeligen förut sett maken. Den bestod af pansarbåtarne »Oden», »Thor» och »Niord», torpedkryssarne »Jacob Bagge» och »Clæs Horn», kanonbåtarne »Blenda», »Skagul» och »Urd» samt torpedbåtar. Det var oroliga dygn på vestkusten denna tid! Efter en månads enskilda öfningar och mätningar i skärgården började »kriget» på allvar den 17 september. Striden var indelad i tvenne skeden. Först gällde det att försvara kusten mot en öfverlägsen fiendtlig flotta — »röd styrka» — som antogs behärska norra Bohuslän och nu hotade Göteborg och sedan att hindra fiendens transportflotta att landsätta trupper på kusten.

Väldeliga dundrade kanonerna i skärgården under dessa stridsöfningar. Öfverallt såg man fartyg ur eskadern ånga fram mellan klipporna. Än gick ett ståtligt pansarfartyg majestätiskt öfver fjordarne, än rusade en torpedkryssare i väg med sina 19 knops fart, än smögo sig små torpedbåtar under mörka nätter mellan de otaliga holmarne och grunden . . . När skärgårdsborna i nattens tystnad lågo i sin djupa sömn, började plötsligt

kanonerna dundra från sjön. Det blixtrade och flammade från de stora krigsfartygen, de elektriska strålkastarne läto sina ljusfloder lysa upp klipporna, under det de små förrådiska torpedbåtarne, skyddade af mörkret, smögo in till någon motståndares breddside för att gifva honom banesåret.

Vid »brandskattningen» af vestkusten blef Marstrand en natt brandskattadt af »Clæs Horn». Borgmästaren väcktes upp midt i natten och måste påteckna brandskattesedeln. I striden om Göteborg segrade fienden och äfven dess transportflotta lyckades i sitt ärende, utan tvifvel understödd af det oväder, som samtidigt utbröt och hindrade »blå styrkas» manövrar.

Dessa eskaderöfningar ha lämnat ett ovedersägligt bevis för nödvändigheten af Göteborgs befästade och för öfrigt gifvit det bästa resultat, ej minst därigenom att våra sjöofficerare blifvit förtrogna med de farliga bohuslänska skären. Manskapets uppförande och käck utseende vid de ansträngande öfningarnes slut visa, att goda sjömän alltjämt fostras i vår svenska flotta.

Hvad sjöbeväringen beträffar, skulle det vara ett skarpt och vid örlogsförhållanden vandt öga för att efter de 90 dagarnes öfning

Foto. Carl M. Olsson, Gbg.

ESKADERÖFNINGARNE: Chef och officerare å pansarbåten ODEN.

Fot. för H^s8 D.

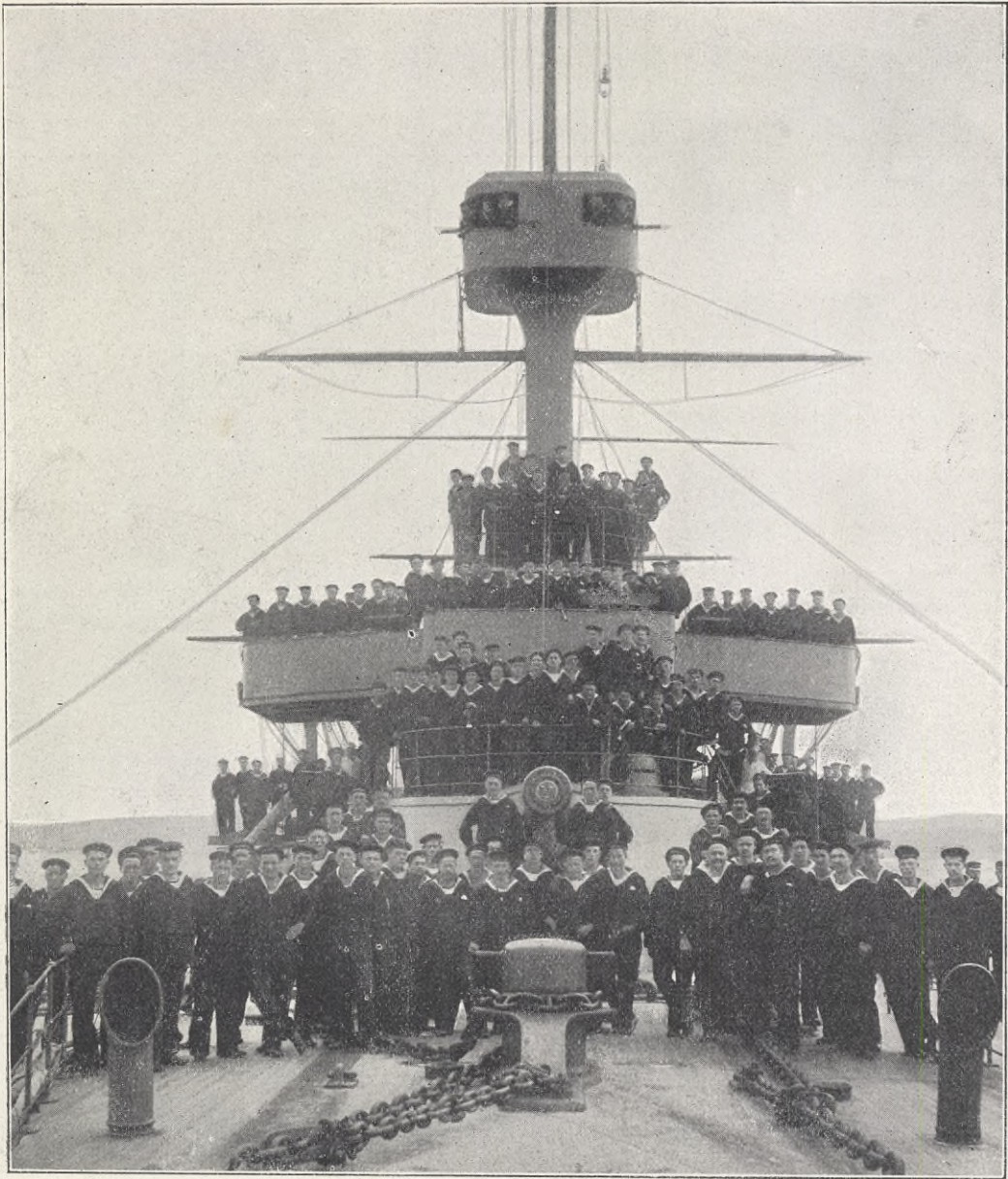

Foto. Carl M. Olsson, Gbg.

ESKADERÖFNINGARNE: Manskap ombord å ODEN.

Fot. för H. 8 D.

skilja denna beväring från flottans öfriga, fler-
årigt skolade manskap. Naturligtvis äro deras
kroppar icke så gymnastiserade och de ha icke
i fullt så hög grad öfver sig detta alltid fär-
diga och påpassliga, som utmärker svenska
flottans manskap och hvaröfver vår marin
kan vara stolt, men i sjön sköta sig dessa
beväringar, försäkrar befälet, som hela karlar.

De utgöras också till största delen af
fiskargossar från våra skärgårdar, särskildt
Bohusläns, och ha från sin tidigaste barndom
vuxit upp vid och på hafvet. De vantrifvas

ej heller under örlogsflaggan utan förrätta
sitt arbete gladt och raskt.

Tyvär inträffade under de många öfnin-
garne en olycka, explosionen å »Clæs Horn». Vid detta tillfälle visade en af kryssarens maskinister prof på en hjältemodig rådighet, hvarigenom en än svårare olycka förhindrades.

*

Under det eskadern ännu låg i allsköns
frid och lugn förankrad å Elfsborgsfjorden,

gjorde vi ett besök å flaggskeppet »Oden», vårt största pansarfartyg. Högste befälhafvaren, v. amiral von Otter, mottog oss ytterst förekommande och ställde hela fartyget till vår fotograf's »disposition». De intressanta bilder han tack vare chefens artighet här kom i tillfälle att taga, tala för sig själfva: akterdäcket med den mäktiga kanonen, chefen och officerarne under dennes »skydd» samt det å kommandobryggan och i stridstornet uppställda manskapet, däraf en stor del sjöbeväring.

Till sist nedstego vi i maskinrummet. Solen kastade just ned några strålar genom den trånga passagen och vi lyckades fånga en bild af kolossens invecklade maskineri. Nu var det »endast» 39 grader varmt därnere — man kan då göra sig en föreställning om *stridens* hetta!

*

För eskaderns officerare gaf Göteborg den 15 september en animerad bal å Börsen. Samtidigt råkade amiral von Otter ut för en elakartad förkylning, som resulterade i en

allvarsam lungkatarr. Högsta befälet öfvertogs af prins Bernadotte och amiral von Otter fördes ombord på kanonbåten »Blenda», som styrde hem mot Karlskrona. I följd af storm måste den emellertid anlöpa Helsingborg. Amiralens tillstånd tillät honom då icke att fara vidare, utan han måste söka vård på Helsingborgs lasarett. Förbättring inträdde efter kort tid och den 26 september var amiralen nog kry att kunna fortsätta resan hem.

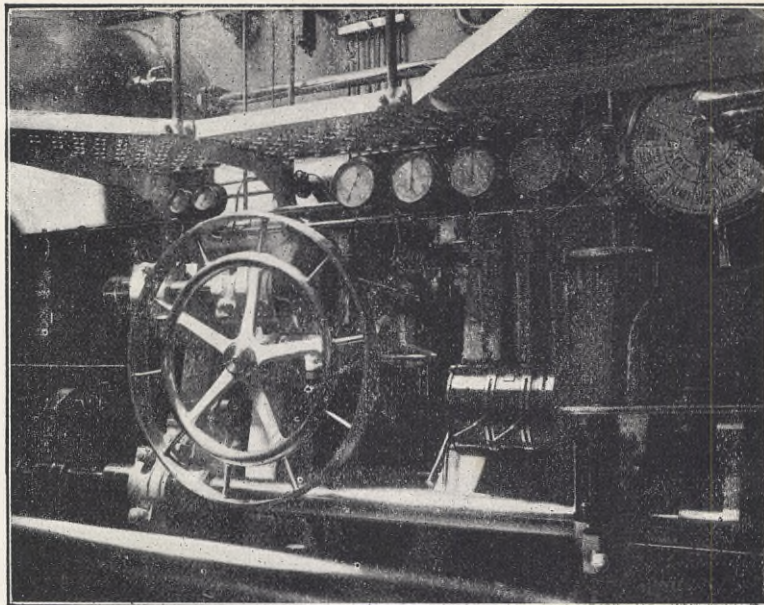
* * *

Den bästa afslutning vi kunna finna till denna artikel är h. m:t konungens egen kritik öfver eskaderöfningarne. Den lyder som följer:

Jag uttalar min synnerliga belåtenhet med den skicklighet, parad med djärfhet, som alla, högste befälhafvare, fartygschefer samt öfrigt befäl, underbefäl och gemenskap, ådagalagt vid årets eskaderöfningar å rikets vestkust under ofta pröfvande förhållanden samt särskildt under den orkanlika stormen natten till den 24 d:s. Kännande mig stolt öfver min örlogsflottas befäl, sänder jag härmed min tack och lyckönskan.

Drottningholm den 29 Sept. 1899.

OSCAR.

ESKADERÖFNINGARNE: Maskinrummet å ODEN. Fot. för H. S. D.

Jagbytet granskas.

KÄJSAR WILHELMS JAGTBESÖK I SKÅNE.

Innehafvarne af de stora skånska riddargodsen Snogeholm, Skabersjö, Börringe och Torup — kammarjunkaren greve Alfr. Piper, greve Tage Thott, greve Corfitz Beck-Friis och kammarherre Coyet — hade i september den stora äran få mottaga besök af tyska rikets monark, den rastlöse och energiske kajsar Wilhelm. Kajsaren hade redan i fjol haft för afsigt att göra en jagtfärd till Skåne och gästa Snogeholm och Skabersjö, men Palestinaresan kom då emellan. Som emellertid kajsar Wilhelm icke höra till dem, hvilka lämna en uppskjuten sak ogjord, företogs jagtresan i höst. Och att döma af kajsarens utseende, hans glada lynne och belättna yttranden under och efter besöket voro dessa kajsardagar i Skåne september 1899 för honom lika angenäma som för värdarne smickrande.

K. hoffograf Roijker i Malmö tog under dessa dagar för HVAR 8 DAG en serie fotografier och interiörer, af hvilka vi här återgifva så många utrymmet tillåter. Jagterna och fästligheterna mellan strapatserna på jagtfältet ha utförligt omtalats i dagspressen. Vi göra här en liten resumé af händelserna.

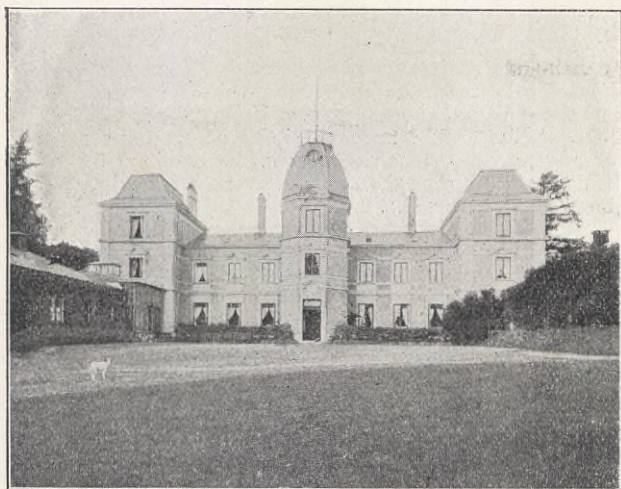
Kajsaren anlände ombord på »Hohenzollern» till det fästligt smyckade Malmö tisdagen den 19 september på aftonen. Hela Malmö hade sedan tidigt på middagen varit på benen för att mottaga den främmande monarken, hvilkens ankomst fördröjts af storm. Först tidigt på onsdags morgon

landsteg h. m:t och afreste genast med extratåg till det Piperska godset Snogeholm. Här jagades i flera omgångar till fredag f. m. med ett totalresultat af 24 råbockar och en räf. Denna senare har kajsaren låtit stoppa upp för att förära grefvinnan Piper.

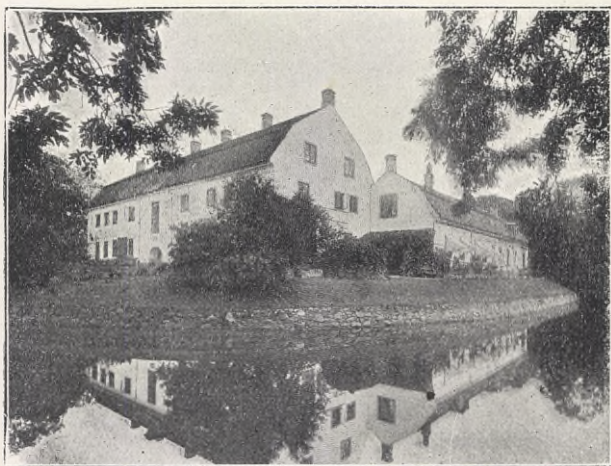
Till greve Thott på Skabersjö anlände det kaiserliga jagtsällskapet, bland hvilket som bekant äfven kronprins Gustaf befann sig, på fredag f. m. På lördagen gjordes besök hos greve Beck-Friis på Börringe, därifrån man på aftonen återvände till Skabersjö med ett jagthyte af 16 råbockar. På söndags f. m. — före gudstjensten — sköt kajsaren vråk för uf, gästade därpå kammarherre Coyet på Torup och återvände på aftonen till middag å Skabersjö. Sista jagten egde rum på måndagen å Bökebergs slätt. I densamma deltog utom kajsaren kronprins Gustaf, greve Tage Thott och baron S. Beck-Friis. På tisdags e. m. den 26 september afreste kajsaren till Malmö och gick ombord på »Hohenzollern», som tidigt på onsdag morgon lyftade ankar.

Kajsaren uttryckte på flera sätt sin stora belåtenhet med dessa svenska jagtdagar, af hvilka han säkerligen hämtat god rekreation. Inalles fällde kajsaren, som trots sin mindre rörliga högra arm är en väldig Nimrod, 62 råbockar och den ofvannämnda räfven.

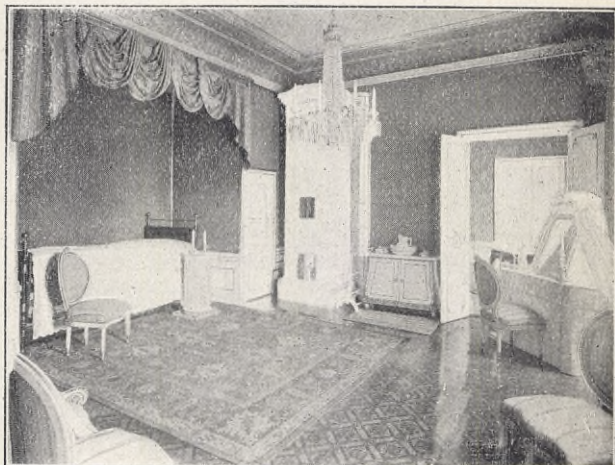
FRÅN KÄJSAR WILHELMS JAGTBESÖK I SKÅNE.

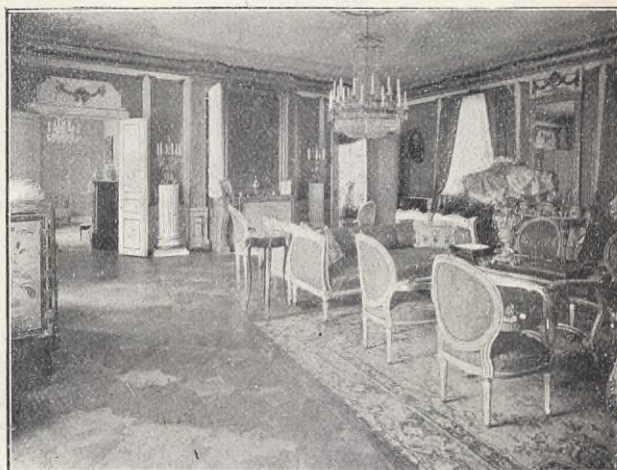
1.

2.

3.

4.

1. SNOGEHOLMS SLOTT.
2. SKABERSJÖ SLOTT.
3. SKABERSJÖ SLOTT: Käjsarens sängkammare.
4. SKABERSJÖ SLOTT: Käjsarens salong.

KAPPSEGLING OM EN MAN.

Af ULYSS ROGERS.

När två män fria till samma kvinna, blir följden nästan alltid en mängd scener med häftig och hotfull ordväxling. Om två kvinnor skulle förälska sig i samma man, tillåter däremot konventionen och den kvinnliga blygsamheten ej något annat känsloutbrott än ögonens dolkstyg och stickande insinuationer.

Baronessan Czernski var emellertid ett undantag från regeln. När hennes lycka syntes hotad af miss Helen Montrose, den »nya» amerikanska skådespelerskan, afguden från Londonrampen och societetens i Cowes just nu utkorade gunstling, slog hon sig ner vid skrifbordet och utmanade den unga damen utan vidare på duell. Miss Montrose satt och solade sig på en af Parade Hotels balkonger, när hon fick mottaga den förolämpade baronessans artiga inbjudan till en tvekamp. Hon läste brevet och brast ut i ett ohejdadt skratt.

»Det är verkligen för löjligt! Den kvinnan måste vara galen — vansinnig af svartsjuka. 'Upprättelse', 'värja', 'revolver'. Jag skall minsann gå till henne på ögonblicket. Hon måste vara ganska originell och intressant att lära känna. Men duell! Nej, jag betackar mig för att få ansiktet sönderstucket för att tillfredsställa henne, och revolver är allt för oartistiskt och oromantiskt — men kanske jag kan ge henne 'upprättelse' på annat sätt.»

Hon satte på sig en segelmössa och gick att söka upp den utmanande parten. Baronessan träffades på sitt hotell. De båda voro hvarandras kontraster — den rosenhyade, muntra amerikanska flickan med sina glada ögon och den mörka, dystra änkebaronessan, som hade sin första ungdom bakom sig.

Redan i början hade miss Montrose's inträde

»Jaså, ni har allierat er med min fiende, herr grefve?»

i den högsta societeten retat baronessan, men när »komediantskan» »ramhopperskan från Newyork» tog sig före att lägga ut sina krokar för grefve D'Oulay, hvilken baronessan hittills ansett för sitt säkra byte, då blef hon utom sig. En väninna till henne hade en gång duellerat — hvarför skulle inte hon göra det också . . .

Replikerna föllo allt skarpare. »Ni älskar honom icke», skrek baronessan. »Det är hans pengar och hans titel ni vill åt. Det är allt hvad ni amerikanskor fika efter. Men jag älskar honom af allt mitt hjärta — icke som ni för hans pengar, ty af den varan har jag tillräckligt.»

»Jag tackar för det förtroende ni visar mig genom att tala om det», svarade miss Montrose med ett litet ironiskt skratt. »Men ni har miss-tagit er. Jag älskar inte grefve D'Oulay för hans pengar.»

»Ah! Jaså, ni är också —»

»Tyst, jag ber! Om ni brukar tala så där öppet om era *affaires d'amour*, så skona åtminstone mina känslor.»

Tydiligen träffad, tog baronessan till defensiven.

»Ni har fått mitt bref», sade hon. »Antager ni mitt förslag?»

»Visst inte! Att skjuta med revolver anser jag vara ett vulgärt nöje, och jag vill inte tillfoga er kroppslig skada genom att antaga utmaningen på värja.»

»Ni är feg!»

»Kanske — men vänta tills ni fått höra *mitt* förslag! Ni är en duktig seglare, har jag hört?»

Baronessan instämde med en harmsen frysning och hennes läpp kröktes stolt.

»Ni seglar en yacht bättre än jag. Jag utmanar er. Ni skall styra er egen »Rosalie» och jag tror inte det skall bli svårt för mig att få disponera lord Ventnor's »Oriole» för en dag. Banan blir mellan Lymington och Warner. Vi ge båda vårt hedersord på, att den som förlorar skall lämna England och inte visa sig för grefven åtminstone på tre månader.»

»Sex», sade baronessan.

»Som ni vill!» blef amerikanskans svar. »Är det då uppgjort?»

»Jag går in på ert förslag.»

»Men naturligtvis måste vi hålla verkliga orsaken hemlig och sprida ut att vi kappsegla i följd af ett vad. Det skall bli säsongens mest spännande tilldragelse här i Cowes.»

Baronessans ansikte klarnade upp. Detta blef ju en bättre uppgörelse än hon kunnat hoppas.

Dagen för kappseglingen var inne. Med raska steg kom miss Montrose ner till klubbhuset. Hennes kinder glödde af feberaktig otålighet och de glada ögonen strålade af förtjusning vid tanken på den förestående seglingen. För att komma till sin båt måste hon passera en annan, i hvilken suttu tvenne personer. Det var baronessan och den omtvistade grefven.

»Jaså, ni har allierat er med min fiende, herr grefve?» sade miss Montrose när hon passerade dem.

»Baronessan har haft vänligheten erbjuda mig att åse täflingen från hennes yacht», var det diplomatiska svaret.

»Grefven gjorde klokt i att antaga erbjudandet», genmålde miss Montrose leende. »Rosales» akter är en behagligare terräng än »Oriole's» bog.»

»Tack för komplimangen!» kom det kallt från baronessan.

På »Oriole» var allt färdigt för seglingen. Miss Montrose fördes ombord af lord Ventnor själf, som var förtjust öfver att få lämna sin yacht i sådana händer.

»Bom!» Yachterna gjorde »ställning». »Bom!» Maken till fin start hade man aldrig sett.

»Rosalie» tog ledningen och hade inom kort fått ett godt försprång. Miss Montrose gjorde en manöver med rodröt. »Ingen fara», sade grefven leende med kikaren för ögonen. »De ha vunnit en två minuter vest på oss. Det trodde jag att de skulle göra. Men »Oriole» kan nog taga lofven af dem.»

Det gjorde den också. Men, tyvärr, snart gäckades båda duellanternas förhoppningar. En mil bortom Ryde råkade yachtterna in i en tung tjocka och förlorade hvarandra ur sikte.

»Nu kan ni likasåväl göra upp vadet med tärningen», sade lord Ventnor. »Nu blir det en täflan i att drifva. Odds är emot oss.»

»Låt oss drifva då!» svarade miss Montrose i obekymrad ton. »Det kvittar mig lika.»

Den vackra skådespelerskan lutade sig graciöst mot rorkulsten och grefven slog sig ner bredvid henne. Under den angenämaste konversation drefvo de så genom tjockan ett par timmar.

»Yacht, ohøj!» ljöd det plötsligt akteröfver. En väldig hvit, spöklignande massa dök upp genom dimman. Det var »Rosalie». »Ohøj, där!»

Denna gång kom ropet från »Oriole's» bog. Baronessan Czernski var färdig att göra en halning helt nära sin rival. Ett ögonblick såg miss Montrose hennes ängsliga ansikte — så skildes båtarne åter åt och försvunno i dimman.

Till slut lyckades man komma ur denna och »Oriole» försökte komma upp i lä för att sedan taga sig hem med korta slag. Men knappt hade seglen gjorts i ordning för den första af dessa manövrer, förrän »Rosalie» blef synlig. Hon hade riskerat att utsätta sig för strömmen, för att få full bris desto förr och länsade nu galant undan midt i kanalen.

Miss Montrose bet ihop tänderna och fattade ett energiskt tag i rorkulsten. En våldsam svängning af rodröt och »Oriole» ändrade kurs. Så flög den förbi sin rival, som blef en half minut efter.

Med klockan i hand fixerade lord Ventnor ängsligt en liten svart tingest framför slottet. Det var signalkanonen. En man stod bredvid den, med ryggen mot yachtterna väntande på order från klubbhuset att ge fyr. Plötsligt ryckte han i snöret, som han höll i handen. En blyxt, ett skott.

»Vi ha segrat!» utropade lorden förtjust och räknade sekunderna på sin kronometer: fem — tio — femton — tjugo — tjugofem — trettio. »Bravo! — jag gratulerar!» ropade han hvarpå besättningen stämde upp ett hurra, som besvarades af tusen ekon från land och haf.

Efter en timma, när lyckönskningarne voro undanstökade, kom baronessan till sin lyckliga rival.

»Ni har vunnit», började hon. »Jag kan ej gratulera er. Jag hatar er af allt mitt hjärta. Om

Miss Montrose fattade ett energiskt tag i rorkulsten.

ej ni varit, skulle jag ha blifvit lycklig, ty han älskade mig — jag vet det — jag upptäckte det under seglingen. Men ni har förtrottat honom, förvridit hufvudet på honom. Men jag skall hålla mitt löfte. Jag reser med nästa båt till Southampton och — och — — tårarne kommo henne i ögonen — »måtte ni bli lycklig med honom och göra honom lycklig.»

Miss Montrose betraktade lugnt kvinnan under det hon talade. Ett lätt leende krusade hennes läppar.

»Ni behöfver inte fara er väg. Jag reser i stället.»

»Ni?»

»Ja, möjligen redan om ett par dagar. På min — bröllopsresa.»

Baronessan blef hvit i ansiktet.

»Er smekmånad?»

»Ja, min och lord Ventnors. Han ämnar särskildt tacka er för seglingen. Jag för min del är dimman mycket förbunden.»

»Men — grefven?»

»Är ert allt, men intet för mig. Ni var svart-sjuk och en svartsjuk kvinna ser allting i falsk dager genom de gröna glasögonen. Det är dåraktigt att tro att alla kvinnor älska just den man, som man själf älskar. Det är lika dåraktigt som det är opassande att tala nedsättande om den profession, jag har äran tillhöra.»

»Jag ber ödmjukast om ursäkt. Ah, förlåt mig, jag ber.»

»Jag har också förorsakat er smärta. Skola vi anse oss kvitt? — — Adjö! — — Ah, apropos jag vore tacksam om ni ville låta grefven få nys om min förlofning — — —»

Åldrig har en nyhet blifvit framförd med större beredvillighet!

KVINNOR I MANLIG OCH MÄN I KVINLIG DRÄKT.

»Kläderna göra icke mannen» säger ett ordspråk, under det att ett annat, »Som man är klädd, så blir man hädd», alltjämt visar sig innebära en god portion sanning. Säkert är i hvarje fall att »kläderna göra kvinnan».

En liten judisk dansös.

hos oss ha de ej fått mod till detta mode — ännu.

Längre bort från våra landamären äro myndigheterna så glada, om de kunna förmå folk att bära några kläder alls, att de inte äro så stränga ifråga om bestämmandet af vissa plagg för olika kön.

I Arabien kan det vara ganska svårt att skilja på en man och en kvinna och på gatorna i Tunis är en liknande dilemma icke sällsynt. De pantalonger, i hvilka Orientens kvinnor uppträda, äro mycket olika. Man ser t. ex. i Egypten fruntimmer, hvilkas kjol starkt påminner om våra kvinliga bicyklisters, under det att andras kostym är förvillande lik den sydeuropeiska pojakens.

I turkens harem äro onämnbare det gängse plagget. Hos oss anses »kvinnan i hängslen» vara

Det veta både papporna och de äkta männen!

Kläder äro ju oftast en modefråga, men om en karl ville välja modet att gå klädd i kvinnlig dräkt eller tvärtom, skulle snart både polisen och allmänna opinionen opponera sig.

Undantag gifves, t. ex. för bicykelåkande damer. Ute i stora världen visa dessa sigi mycket manlig kostym,

Två kvinnor från Champéry, Schweiz.

»herre i huset» och får göra hvad hon vill. Haremskvinnans betryckta uppsyn bevisar att det är tvärtom hos turkarne. I Persien finner man kvinnor i fullt manlig dräkt, med det kortklippta håret betäckt af en mössa. De skrikande färgerna och broderingarne skvallra dock om rätta könet.

Men hvad säger ni om att i ett kristet land, midt i Europa, finna kvinnor som kläda sig i manskläder? De två personer, som synas å illustrationen här ofvan, äro bondkvinnor

Ostronflickor från Arcachon.

från Champéry i kantonen Vallis i Schweiz, där detta barbariska mode är hemma. Denna bild ger en god föreställning om att manskläder icke »kläda» det täcka könet, om också i detta speciella fall för bondkvinnorna vid vissa grofva sysslor utomhus sådana förefalla bekvämare.

Nästa grupp är så mycket behagligare. Det är fiskarflickor från Arcachon, dessa glada och treffiga pojkar. De måste af praktiska skäl vara klädda på detta sätt vid sitt arbete på ostronbankarne, men så fort deras arbete är undangjordt skynda de sig att återtaga den dräkt, som deras kvinlighet och anständigheten bjuder.

I Spanien träffar man på olivplockerskor i onämnbare, hvilka såväl ur blygsamhets- som bekvämlighetssynpunkt visat sig lämpliga vid klättrandet i träden. För öfrigt är denna syn alls icke motbjudande — en spanjorska föreningar alltid behag med värdighet.

Låt oss nu öfvergå till män som uppträda i kjolar eller liknande plagg. De välkända skottiska höglandstrupperna med sina bara knän och sin *kilt* aflocka utländingen utrop af förvåning.

De grekiska bönderna bära ännu som yttre plagg en massa hvitt tyg, ofta ända till 30 à 40 alnar svept omkring dem. Vidstående illustration visar en sardinsk bonde, hvilken i sin korta »stubb», som ej ens skyler de hvita knäbyxorna och strumpebanden, ser mycket kostlig ut. I Murcia, den af Spaniens provinser i hvilken gammaldags seder mest äro bibehållna, ser man bönderna i liknande dräkt.

Vår sista fotografi framställer en ung macedonisk bergshöfding. I skarp kontrast till den sida hvita kjolen stå emellertid pistolen och den lilla arsenalen af dolkar i det välförsedda bältet.

Till slut kunna vi omnämna tvenne religiösa korporationer, hos hvilka prästernas klädedräkt är allt annat än manlig: de tjutande der-vischerna, de singalesiska

Gammal bonde från Sardinien.

djefvulsdansarne på Ceylon och Kandias öfverstepräster, hvilka senares stora helskäggs och à la skurmadam arrangerade kjol gifva dem ett högst egendomligt utseende.

Det är svårt att efter dessa studier komma till någon annan slutsats än den, att alla kvinnokostymer egentligen leda sitt ursprung från männens. Troligen buro att börja med männen något obetydligt plagg och kvinnorna intet alls. Sedan önskade kvinnan »likställighet» och anlade en dräkt liksom mannen. Hvarför denna i västerlandet i allmänhet blef kjol och i östern pantalonger, äro vi ej på det klara med.

Att döma af vissa tecken äro utsikterna för, att det täcka könet äfven i västerlandet skall komma att allmänt kläda sig som män, ingalunda små!

En macedonisk bergshöfding.

GULDTÖRSTENS OFFER.

Af S. H. MERRIMAN.

I hvarje nummer kommer att lämnas ett kort sammandrag af följetongens innehåll allt ifrån berättelsens början.

I första häftet omtalas endast professor von Holzens vandring genom några trånga, ruskiga gator i Haag, i afsikt att aflägga det besök, som nedan skildras.

(Forts från n:o 1).

Barnet log listigt och lämnade honom några små kopparmynt.

Von Holzen fyllde glaset och räckte det till den sjuke mannen, som omedelbart tömde det.

»Ni kan få så mycket ni vill», sade von Holzen vänligt.

»Kan det hålla mig vid lif?»

»Nej, det kan det icke, min vän», svarade von Holzen. Han såg på det gula ansiktet, som stirrade upp mot honom från mörkret. Det såg ut att tillhöra en gammal man med stora, blodsprängda ögon, och tjocka läppar som skylde munnens brist på tänder.

Mannen log.

»Jag har likväl lefvat längre än någon af dem», sade han. »Huru många af oss berömma sig icke af en fördel, som andra aldrig eftertrakta.

»Ja», svarade von Holzen allvarligt. »Huru gammal är ni?»

»Nära trettiofem år», ljöd svaret.

Von Holzen nickade, vände sig om och såg tankfullt ut genom fönstret. Ljuset föll på hans ansikte, som skulle varit vackert, om munnen varit dold.

Ögonen voro mörka och lugna. Hans panna såg högre ut än den i verkligheten var, emedan hans tjocka hår stod rakt upp nästan en tum från den utan den minsta krusning. Hakan var lång och spetsig. Det var på det hela taget ett ansikte, som man skulle vändt sig om för att få se ännu en gång. Man skulle kunna tro, att en sådan man måtte komma fram i världen. Men ingen kan döma om en annan i det hänseendet. Det är ett märkvärdigt faktum, att det förtroliga umgänget med en man, som skaffat sig ett stort namn, leder till den oundvikliga slutsatsen, att han icke förtjänar det.

»Det är för märkvärdigt», mumlade von Holzen, »nästan trettiofem år!»

Det är svårt att säga hvad han egentligen tänkte. Det enda ljud, som hördes från sängen, var mannens klunkande när han drack.

»Och jag känner bättre till handtverket än någon, ty jag är uppfostrad däri från min barndom», sade den döende mannen med ett ohyggligt skryt. »Jag väntade icke tills jag blef tvungen till det, som de flesta».

»Ja, ni lär varit en rask arbetare, säger man.»

»Ja, inte blott rask», sade han tydligt med sin klanglösa stämma, »jag hade också kunskaper.»

Von Holzen, som stod där med händerna i rockfickorna, ryckte på axlarna. De hade kommit till den gamla stridspunkten, som så ofta förr.

Om en stund vände sig von Holzen mot sängen. Den gula handen hvilade på bordet och von Holzen kände på pulsen.

»Den är svagare», sade han. »Jag anser det rättast att säga er detta».

Mannen svarade icke, utan lutade sig längre tillbaka och andades hastigare. Det var, som om något fastnat i hans hals. Von Holzen gick mot dörren och i samma ögonblick var det någon som smög sig ned för den mörka trappan.

»Gå strax efter läkaren», ropade han befallande. Så gick han åter till sängen. »Tager ni då emot mitt anbud?» frågade han den sjuke. »Jag gör er det för sista gången».

»Tusen gyllen?»

»Ja!»

»Det är för litet», sade den döende mannen. »Låt oss säga tolfhundra».

Von Holzen vände sig åter tankfullt mot fönstret. Det föreföll, som om en djup sorgbundenhet fallit öfver de dystra gatorna och äfven uppfyllt det ohyggliga rummet. Dödens ängel hade ännu en gång kommit i sällskap med människors snikhet.

»Nå ja, så låt oss det», sade von Holzen till sist, »då ni ändå ligger för döden».

»Har ni pängar med er?»

»Ja.»

»Åh!» sade den döende mannen i en klagande ton. Det föreföll, som om han varit förargad öfver att han icke begärt mer. »Sätt er ned och skriv», sade han.

Von Holzen satte sig ned i det han tog fram plånbok och penna.

Den döende mannen började långsamt, som om han velat länge öfvertänka det, att diktera en blandning af kökslatin och holländska, hvilken den andre syntes förstå ganska bra. Pängarne lågo i grå sedlar framför den skrivvande.

Receptet var långt och upptog flera sidor i boken, föreskrifterna rörande tillagningen och de olika ingrediensernas temperatur fyllde tvänne sidor till.

»Se där», sade den döende till slut, »nu har jag gjort hvad jag skulle. Jag har talat om allt hvad jag vet. Gif mig pängarne».

Von Holzen gick tvärs öfver golfvet och lade se-larne i den andres hand, hvars gula fingrar grigt slöto sig om dem.

»Åh», sade han, »jag har haft mer än detta i min hand. Jag har varit rik en gång och gjort af med allt i Amsterdam. Läs nu upp hvad ni skrivit. Jag vill att allt skall gå rätt till.

Von Holzen stod vid fönstret och läste högt ur sin bok.

»Det är rätt», sade den andre. Man kan höra, att ni fått ert diplom i Leyden. Ni har icke gjort ett enda misstag».

Von Holzen lade igen boken och stoppade den tillbaka i fickan. Hans ansikte visade icke något spår af belåtenhet. Hans flegmatiska natur dolde det faktum att han ändtligen kommit öfver hvad han länge sökt få veta. En vagn dånade

på gatan, tagande bort andra ljud. Mannen i sängen rörde oroligt på sig. Von Holzen gick till honom och hällde i mera mjölk. Men i stället för att fatta den blef den sjukes hand liggande kvar. Sedelbundten höll han säkert fast med tre fingrar. Med tummen och det femte plockade han på täcket. Von Holzen böjde sig ned öfver sängen och betraktade hans ansikte. Den sjukens ögon voro slutna. Plötsligt började han mumla:

»När ni nu har fått hvad ni vill, skall ni gå».

»Nej», svarade von Holzen vänligt, »det skall jag inte. Jag stannar hos er, om ni inte vill bli lemnad ensam. Ni är modig i alla fall. Jag kommer att bli förfärligt rädd när min dödsstund nalkas».

»Ni skulle ej bli rädd, om ni lefvat ett sådant lif som mitt. Döden kan i hvilket fall som helst ej vara något värre än det». Och mannen skratade helt belåtet, som den hvilken efter att ha slitit mycket ondt äntligen ser slutet nalkas.

Von Holzen svarade ej. Han gick fram och öppnade fönstret samt släppte in den med lukten af bränd torf blandade luften, hvilken ger Haag sin särskilda landtliga atmosfer. Den tyske vetenskapsmannen blickade ut genom fönstret, en sällsam tystnad föll åter öfver rummet. Det var ett besynnerligt rum att dö i, ty hvarje föremål i detsamma var en antikvit. Några af dessa relikter hade nog blifvit omsorgsfullt tillverkade i en butik i Bezem Straat, men flere voro äkta. Själftva

glaset, ur hvilket den döende drack sin mjölk, förskref sig från Hollands glansdagar, när Wilhelm den tyste satte sin ihärdighet och djupa diplomati mot Albas häftiga fanatism. Många föremål i rummet hade sin egen historia och kunde berätta om ett halft dussin människolif, som nu voro döda och glömda. Själftva atmosfären var fylld af det förflyttna och multnande minnen.

Von Holzen gick fram till bädden under tystnad och betraktade den döende. Han var i allmänhet ingen talträngd människa och nu lade särskildt den skugga, som hvilade öfver dennes härjade ansikte, band på hans tunga. Den sjuke andades mycket långsamt. Ett ögonblick såg han på von Holzen, men vände därpå den trötta blicken mot väggen. Plötsligt tröt honom andedrägten. Under långa stunder tycktes han ha upphört att andas. Så kom till slut ett uppehåll som omärkligt öfvergick i evigheten

Von Holzen bidade några minuter. Därpå böjde han sig öfver den döde, skilde sakta hans fingrar åt och tog därur de skrynkliga sedlarne. Mekaniskt räknade han dem, tolfhundra guld. Därpå stoppade han ned dem i fickan, ur hvilken han tagit fram dem en timme förut.

Han gick fram till fönstret och och väntade. När till slut distriktsläkaren infann sig, hälsade han med en stel bugning.

»Herr doktor», sade han på tyska, »jag fruktar att ni kommit för sent».

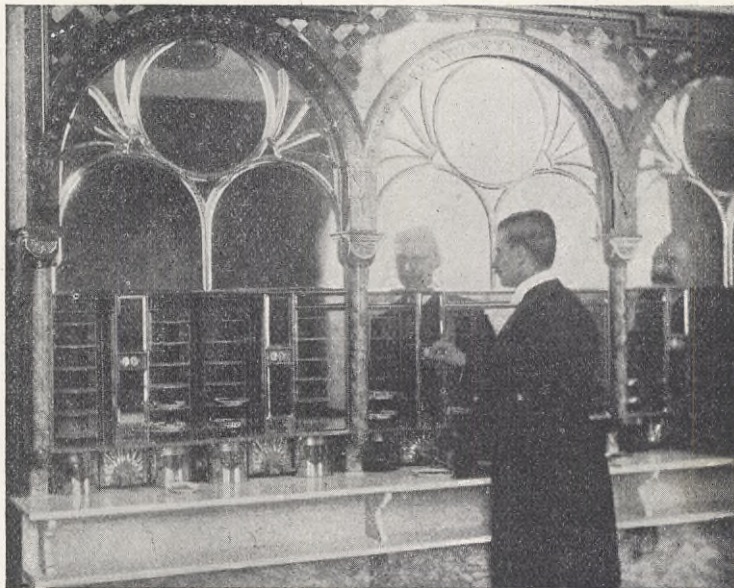
(Forts.)

SERVERING UTAN UPPASSNING.

Allt hvad som »går af sig själf» börjar nu bli mer och mer användt, såsom varande i bruket billigast. På kontinenten ha t. ex. automobilerna fått allt större användning. Hästen, som med oblida ögon sett den tvåhjuliga stålkonkurrentens vilda jagt, drar en suck af hopplöshet vid åsynen af de utan någon fåle framilande vagnarne.

I Sverige ha *automatrestauranter* i dessa dagar börjat införas. En dylik har i september öppnats i Stockholm, där ytterligare tvänne inom kort skola inrättas. I Göteborg och Malmö komma i höst att öppnas liknande restaurationer. I Kristiania ha redan länge ett flertal sådana varit i gång och blifvit mycket frekventerade. I Köpenhamn äro de ock flitigt besökta.

Bilden visar hur buffeten vid en dylik automatrestaurant ser ut. Mekaniken är den enklast möjliga. Man stoppar in myntet i öppningen, drar i en klaff och den önskade varan inställer sig genast. Ifall gästen skulle ha anledning till klagomål öfver något mankemang, finnes alltid någon affärens representant till hands. Man torde sålunda icke riskera att klaga »för döfva väggar»!

En automatrestaurant.

I järnvägskupeérna borde små automatrestauranter ha att emotse en lysande framtid såsom mera lättskötta och praktiska än stora restaurationsvagnar.

VECKANS PORTRÄTT-GALLERI

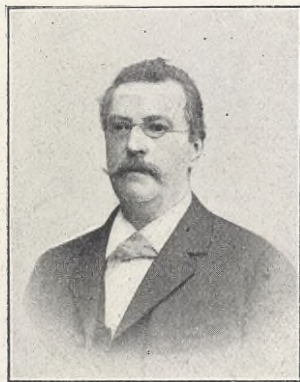

Under denna rubrik kommer HVAR 8 DAG att bringa fotografier af personer, hvilkas drag af en eller annan anledning äro af aktuellt intresse. Vi äro tacksamma för våra ärade läsares medverkan till fyllande af denna afdelning och ersätta med största nöje eventuella kostnader.

August Meissner.

Direktör August Meissner firade i lördags i Berns salong i Stockholm ett klingande jubileum. Det var då 30 år sedan han fattade taktpinnen för att som dirigent leda musiken i denna konsertsalng.

August Herman Meissner föddes den 6 mars 1833 i Grabow i Mecklenburg-Schwerin. Han genomgick först orkesterskolan i Rost år 1847. Han anlände 1855 till Göteborg och kvarstannade där i fem år, då han tog engagement vid teatern i Helsingfors.

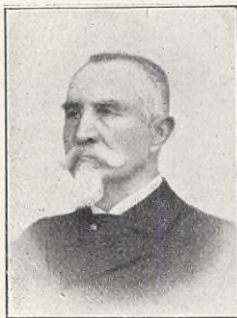

1868 kom han åter till Stockholm och öfvertog efter någon tid den plats han ännu innehar. Gift sedan 1860 med en dotter till framlidne franske konsul Backman i Göteborg.

Äfven i lördags som för fem år sedan, då han firade sitt 25-års-jubileum, afslutades programmet med glansnumret Björneborgarnes marsch, och att applåderorna voro intensiva behöfva vi väl knappt nämna.

August Meissner har utom sina musikaliska förtjänster äfven gjort sig personligen omtyckt och förvärfvat sig en popularitet som få.

Ludvig Bäärnhelm. †

En högt aktad gråhårsman, f. d. öfverstelöjtnanten vid Vendes artilleriregemente Ludvig Bäärnhelm afled i Stockholm den 25 sept. 70 år gammal.

R. Schmidt. †

Vi meddela här bilden af en i vida kretsar aktad och hedrad man, grosshandlanden R. Schmidt, som den 16 september afled å egendomen Näs i Östergötland omkring 70 år gammal efter en längre tids

hjärtlidande. Utrymmet medgifver i dag ej någon längre biografi öfver den bortgångne, hvars vördade minne är det bästa eftermälet.

Olof Tenow. †

Förre kontraktsposten kyrkoherde Olof Tenow föddes den 11 nov. 1810 i Silleruds församling, prästvigdes 1836, aflade pastoralexamen 1849, var regementspastor vid Västgöta-Dals regemente 1850—1862, hvarefter

han utnämndes till kyrkoherde i Fossie regala pastorat af Lunds stift, därifrån han sedan transporterades till Värmland. Han utnämndes 1887 till ledamot af Nordstjärneorden. Gift med Märta Eleonora Traung, efterlämnar han 8 barn, bland hvilka märkas S. W. Tenow, rektor vid allm. läroverket i Kristinehamn och statskommisarien, byråchefen i statskontoret Chr. L. Tenow.

Han afled den 22 sept. å Rudskoga prästgård i Värmland, 89 år gammal.

EN INTRESSANT SLÄGTFOTOGRAFI.

Efter Karlstads-Tidningen gick för kort tid sedan genom pressen en notis om en nyligen tagen fotografi af rätt märkligt slag. HVAR 8 DAG ser sig i stånd här återgifva det intressanta porträttet.

Å detsamma äro representerade fyra manliga led af samma släkt, en släkt som är väl känd i Värmland. Fotografien föreställer nämligen ångbåtsbefälhafvaren Johannes Torpman, hans son ångbåtsbefälhafvaren Johan Torpman, hans sonson, ångbåtsbefälhafvaren Axel Torpman, och slutligen hans sons sons son Uno Torpman.

Hvar och en af dessa nu nämnda är dessutom den förstfödde i hvarje led. Den yngste i ledet är 5 år gammal, hans fader 27, hans farfar 53 och hans farfars far 75.

EN AMERIKANSK DYNASTI.

De tre porträtten här nedan framställa tre generationer af den bekanta amerikanska millionärs- eller rättare milliardörsfamiljen Vanderbilt, hvars hufvudman Cornelius för ett par veckor sedan afled i Newyork af slaganfall. Å bilden ser man honom, hans fader och hans farfader. Den nu aflidne var, i motsats till så många andra amerikanska järnvägskungar och »penningsäcker», en hedersman, dessutom hjälpsam, välgörande och god mot underordnade.

böner från båda familjerna. Till sist »smugglade» man in sonens barn till honom, och den lille vackre gossen började att prata så trohjärtadt med farfadern, att denne blef alldeles förtjust och kände sig tvungen att gifva efter. Cornelius junior hade emellertid utbildat sig till ingenjör och fått plats på en järnvägsbyrå. Fadern hörde sig för hur sonen skötte sig och erfor intet annat än godt om honom. Han uppsökte honom på hans kontor och försoning egde rum.

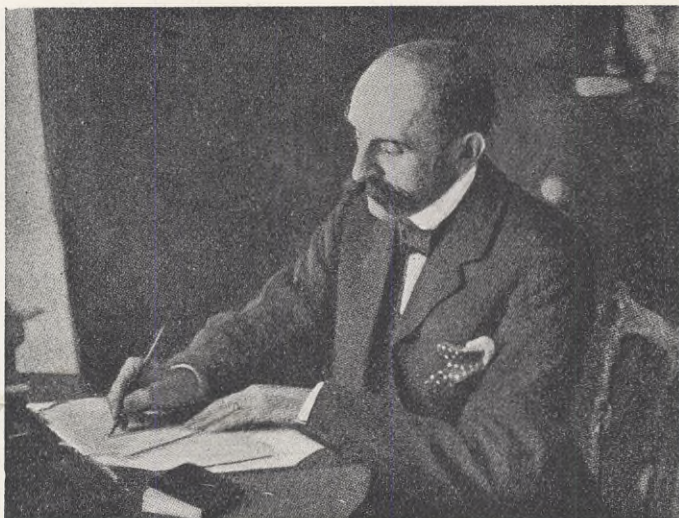
Cornelius liknade för öfrigt sin far, äfven i fråga om den oböjliga karaktären. Hans halsstarrighet blef den egentliga orsaken till hans död. Då hans äldste son Cornelius mot faderns vilja ingick äktenskap med en miss Wilson af den bekanta skeppsredarefamiljen, gjorde den gamle Cornelius honom arflös och ville ej mer veta af sonen — detta mest af stolthet öfver sin holländska adliga härkomst. »Mesalliansen» tog honom så djupt, att han drabbades af ett slaganfall, hvilket underminerade hans hälsa.

Emellertid var han vid sin död försonad med sonen. Den gamle hade länge varit ovecklig för

Släkten Vanderbilts stamfader var »commodore» Vanderbilt, hvilken började som färjman vid New-York och slutade som millionär. Han hade två söner, William H. och Cornelius J., hvilken senare var fadrens gullgosse, då däremot William måste arbeta sig fram själf och var en tid farmare på Staten Island. Fadern insåg dock till slut Williams värde och gaf honom 90 millioner dollars, då däremot den andre fick »nöja sig med» räntan på 200,000 dollars. William Vanderbilt var fader till Cornelius, William, George och Frederick samt fyra döttrar. Cornelius, den nu aflidne, var född 1843.

NÅGRA ILLUSTRATIONER FRÅN FRANKRIKE.

Dreyfusaffären har genom domen i Rennes hunnit till ett skede, som åtminstone torde vara början till slutet på en af de mest upprörande sensationshändelser sekelslutet kan uppvisa. Så länge emellertid Dreyfus ännu ej blifvit fullt rehabiliterad, så länge en Mercier är oantastad i Paris och den verklige författaren till bordereau, Esterhazy, trots allt skickar ut sina »afslöjanden» från London, så länge kan man icke säga att »affären» är slut, om ock ett visst lugn inträdt efter stormen. Männe det är lugnet före stormen? Vi hitsätta en bild af Esterhazy, kopierande bordereau för en engelsk tidning. Å omslagets tredje sida ses bordereau och afskriften.

Esterhazy kopierande bordereau.

Jules Guérin.

Den pariske »Wetterling» presentera vi här efter hans senaste porträtt på Parisbrefkorten. I två månaders tid höll sig monsieur Guérin innesluten jämte sina stallbröder i sin »fästning» vid Rue Chabrol i Paris. Denna tillställning var en af de många extra uppträden, hvilka illustrerat Dreyfusaffären och komplotten mot republiken. Guérins »orleanistiska» fästning höll stånd i ej mindre än två månader, under hvilken tid mat och dryck på hemliga vägar in-smugglades till de belägrade. Till slut blefvo dessa dock formligen *ut-svultna* och myndigheterna, som till slut måst ha funnit sig själva löjlige, gån order om stormning, i fall Guérin ej ville gifva sig. Stolt som en segrare skred den sorgligt beryktade äfventyraren, hvars antecedentia äro en enda rad af svindlerier, ut ur fästningen, kapitulerande på nåd och onåd.

TILL VÅRA LÄSARE!

Vi erinra våra ärade läsare om den *pristävlan för amatörfotografier* hvilken är anordnad — i tre olika afdelningar — af HVAR 8 DAG. Närmare bestämmelser härom läses i N:o 1. För täflan i första afdelningen (karaktäristiska vyer från land och stad) afsedda fotografier skola *före 1 nov.* vara insända till HVAR 8 DAGS prisnämnd för fotografier, Lilla Torget 2, Göteborg. Priserna äro resp. 25 kr., 15 kr., 5 kr.

Vi taga oss vidare friheten uppmana våra läsare att insända, för återgifvande i HVAR 8 DAG, *intressanta fotografier samt bidrag af litterär eller annan värdefull art.* Allt hvad vi i den vägen använda honoreras naturligtvis på begäran.

Till slut råda vi läsaren att bevara hvarje häfte af HVAR 8 DAG för *inbinding* vid årgångens slut, då stilfulla permar kunna erhållas till lågt pris. En årgång HVAR 8 DAG blir såväl en prydnad för bokskåpet och salongsbordet som en underhållande förströelse, till hvilken man ej tröttnar att taga sin tillflykt på lediga stunder.

Red. af HVAR 8 DAG, Lilla Torget 2, Göteborg.